

Scinteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIX,
SERIA II,
Nr. 7589
—
8 PAGINI—
30 BANI
—
SÎMBĂTĂ
13 OCTOMBRIE 1973

IERI, ÎN PREZENȚA SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI NOSTRU, A AVUT LOC ANIVERSAREA UNUI SFERT DE VEAC DE EXISTENȚĂ A ORGANELOR DE SECURITATE

În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Consiliului de Stat, a fost sărbătorită vineri, în Capitala patriei noastre, într-un cadru festiv, împlinirea a 25 de ani de la crearea organelor de securitate — instrument al puterii oamenilor muncii, al partidului și statului nostru — chemate să contribuie la apărarea cu devotament și vigilență a cuceririlor revoluționare ale poporului, marile înfăptuiri ale socialismului.

De-a lungul acestui pătrar de veac de existență, organele de securitate, sub conducerea nemijlocită a Partidului comunist, au parcurs o etapă caracterizată de adânci prefaceri și perfecționări, care se încadrează organic în drumul glorios străbătut de România în anii construcției socialiste. Integrându-se organic în lupta dusă de oamenii muncii pentru apărarea cuceririlor revoluționare, organele de securitate și-au îndeplinit cu abnegație și răspundere sarcinile trasate de partid, au desfășurat o activitate rodnică, aducându-și contribuția la victoria asupra forțelor reacționare, la asigurarea climatului de ordine și de liniște, necesar muncii masive, creatoare, a poporului nostru.

O contribuție hotărâtoare la îndeplinirea în bune condiții a misiunilor încredințate au avut-o măsurile întreprinse, pe baza indicațiilor conducerii partidului, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, comandantul suprem al Forțelor noastre armate, pentru continuarea perfecționării a cadrului organizatoric și legislativ în care organele de securitate își desfășoară activitatea, pentru lărgirea și adâncirea legăturilor cu oamenii muncii și creșterea sprințului multilateral acordat de către aceștia, pentru întărirea legalității socialiste. La sărbătoarea lor, lucrătorii din securitate raportează partidului, statului, întregului popor, îmbogățirea experienței, puterii de luptă și calităților lor politice, profesionale și morale, respectarea cu strictețe a legilor țării, apărarea drepturilor și libertăților cetățenești, în spiritul eticii și echității socialiste, cultului pentru adevăr; îndeplinirea exemplară a misiunilor încredințate de partid.

Ora 10. De o parte și de alta a străzii Mihai Vodă, pînă la Casa de cultură a Ministerului de Interne, cordoane de ofițeri în tinută de gală salută pe Co-



Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Dragi tovarăși,

Adunarea de astăzi este consacrată sărbătoririi unui eveniment important din activitatea organelor de securitate, de fapt, din activitatea statului nostru socialist, deci, din viața poporului nostru — constituirea, cu 25 de ani în urmă, a organelor de securitate.

Cu acest prilej sărbătoresc,

doresc să vă adresez dumneavoastră, celor prezenți aici, lucrătorilor din securitate și tutuzorilor lucrătorilor din Ministerul de Interne, salutul călduros al Comitetului Central al Partidului, al Consiliului de Stat, al Guvernului, precum și al meu personal. (Urle puternice: aplauze; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.”).

Doresc, de asemenea, să adre-

sez cele mai calde felicitări tovarășilor care au fost distinși astăzi cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România. Să fie liți pe toți lucrătorii din organele noastre de securitate pentru activitatea desfășurată în slujba apărării intereselor poporului, a cuceririlor sale revoluționare.

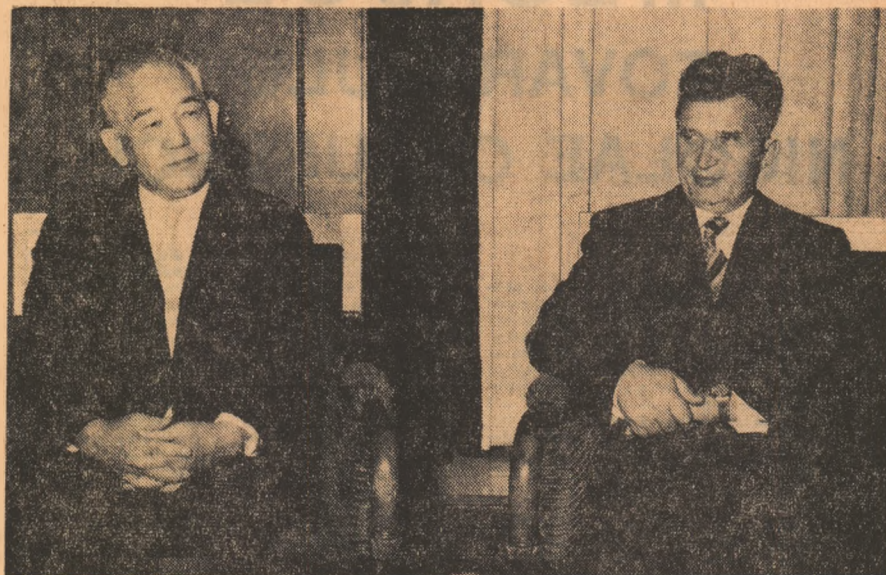
Aniversăm împlinirea a 25 de ani de la crearea organelor de

securitate în condițiile cînd întregul nostru popor, sub conducerea conducerii sale încercătoare — Partidului Comunist Român, — îndeplinește neabătut programul elaborat de Congresul al X-lea al partidului și de Conferința Națională, de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate în patria

(Continuare în pag. a III-a)

Primiri la tovarășul Nicolae Ceaușescu

• DELEGAȚIA PARLAMENTARĂ JAPONEZĂ



Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, la 12 octombrie, delegația parlamentară japoneză, condusă de Dai-

suke Akita, vicepreședinte al Camerei Reprezentanților, care face o vizită în țara noastră la invitația Marii Adunări Naționale.

Delegația parlamentară japoneză este alcătuită din Kenjiro Kadoya, membru al Comitetului agricol și al pescuitului, Shinjiro Yamamura, membru al Co-

Delegația parlamentară japo-

(Continuare în pag. a VII-a)

• DELEGAȚIA CONGRESULUI SINDICATELOR PE ÎNTREAGA INDIE—AITUC

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România a primit vineri după-amiază delegația Con-

gresului Sindicatelor pe întreaga Indie — AITUC — condusă de dr. Ranen Sen, președintele AITUC, care, la invitația Consiliului Central al U.G.S.R., face

o vizită de prietenie în țara noastră. La primire au luat parte tovarășii Ștefan Andrei, secretar al C.C. al P.C.R., și Constantin

(Continuare în pag. a VII-a)

• AMBASADORUL REPUBLICII POPULARE BANGLADESH

În ziua de 12 octombrie a.c., tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit pe Aminur Rahman Shams-Ud-Doha, care și-a prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Popu-

lare Bangladesh, în țara noastră. Cu acest prilej, ambasadorul Republicii Populare Bangladesh în Republica Socialistă România, și președintele Consiliului de Stat, au rostit alocuțiuni. După prezentarea scrisorilor de acreditare, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul

Nicolae Ceaușescu a avut o convorbire cordială, prietenească cu ambasadorul Republicii Populare Bangladesh, Aminur Rahman Shams-Ud-Doha. La solemnitatea prezentării scrisorilor și la convorbire au participat Constantin Ștefănescu, secretarul Consiliului de Stat și Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe.

• AMBASADORUL REPUBLICII ARABE SIRIENE

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit vineri după-amiază pe ambasadorul Republicii

Arabe Siriene la București, Souheil Al-Ghazzi, la cererea acestuia. Cu acest prilej, ambasadorul sirian a înmănat președintelui

Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, un mesaj din partea președintelui Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad.

ÎN PAGINA a 2-a

MESAJUL ADRESAT DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU COMITETULUI OAMENILOR MUNCII DE LA UZINELE „METROM“-BRAȘOV CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 50 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA ÎNTEPRINDERII

ÎN ACESTE ZILE RECORD LA SEMĂNAT ȘI CULES ORGANIZARE BUNĂ, MUNCĂ EFICIENTĂ, ROADE PE MĂSURĂ

Dăbuleni este cea mai mare comună din județul Dolj și printr-o puținelă de această dimensiune în țară. Trăiesc aici peste 16.000 de locuitori, iar principala lor îndeletnicire o constituie

munca pe cele 10.000 hectare de pământ, dintre care 6.290 hectare teren arabil. Pînă în primăvară existau în Dăbuleni trei cooperative agricole de producție, care, pentru o mai eficientă ex-

ploatare a pământului s-au unificat. Iată de ce, mai mult ca în alte locuri, aici se impune o organizare perfectă, o judicioasă direcționare a forței de muncă. „La noi — ne spunea zilele trecute tovarășul Răduț Oprea, secretarul comitetului comunal de partid — suprafețele destinate actualei campanii se numără în mii de hectare. O largă gamă de produse solicită intens efortul și competența celor 4.000 de brațe active de muncă.”

Nu ne-a fost greu să înțelegem acest lucru, din discuțiile cu oamenii, din vederea situației operative care se schimbă de la un ceas la altul. Consemnăm astfel: din 1.530 hectare cultivate cu porumb, peste 50 la sută și-au dat rodul. Rod bogat — 4-5.000 kg boabe

ION ANDREIȚĂ

(Continuare în pag. a IV-a)

Oprea calme

„Fiii Mară-
mureșului”

de VALENTIN
HOSSU LONGIN

Am cunoscut tot felul de căitории, fiecare cu farmecul, neprevăzutul și invătu-tura ei, dar nimic nu poate egala, dați-mi voie să ziu foarte subiectiv, drumul către tine însuși, întoarcerea spre vatra strămoșescă, precum călătoriale păsări revenite la cuib după un lung marș ceresc...

Pe mulți, destinele îi poartă departe de meleagurile începutului de existență — prinții, școlile, profesie, rostulându-le existența la distanțe uneori considerabile de

(Continuare în pag. a VI-a)

ANCHETA NOASTRĂ

Absolvenți ai liceelor de specialitate, înainte și după repartizare

În acest moment cazurile ce ne vor servi pentru ilustrarea materialului sînt rezolvate sau pe cale de a se rezolva. Ne oprim asupra lor totuși nu numai fiindcă situația încadrării în producție a absolvenților liceelor de specialitate n-a fost rezolvată la timp și în condiții optime de către cei investiți cu această obligație. Și nici pentru faptul că a fost necesară intervenția redacției sau a Comitetului județean Telemann al U.T.C. O facem fiindcă ne aflăm în fața unui fenomen ce dănuiește de mai multă vreme și cu repercusiuni nedorite atît asupra tinerilor afectați de aceste neajunsuri, cît și asupra unor probleme de ordin mai general privind pregătirea cadrelor medii de specialitate, nevoile economice naționale în producție a tinerilor absolvenți.

Pentru ca lucrurile să fie dintru început clare precizăm că este vorba despre liceele de specialitate sau școlile postliceale și, firesc, despre felul în care se ocupă ministerele de resort de repartizarea acestor tineri în producție.

Liceul de îmbunătățiri funciare Brănești, de exemplu. În fața comisiei de repartizare se prezintă absolvenții promoției 1973. Cinci dintre aceștia și a nume: Flămînzeanu Alexandrina, Ivașcu Mariana, Tărcan Constanța, Negriță Voica și Vlad Elena, au primit ordin de repartizare pentru Trustul I.A.S. Alexandria. La data fixată, cum era și firesc, fetele se prezintă cu hirtile în mînă la amintitul

AL. DOBRE

(Continuare în pag. a V-a)

TEMEIUL SINCERITĂȚII

de ACULIN CAZACU

Împrimate în carton ascultător și repede la modelat, vopsite cu dichis și cu îngroșături la liniile de finete, surzitoare sau, dimpotrivă, crispate de amărăciune, măștile au creat epocă de atmosferă burlescă și au sedus priviri ce se înșurubau în lume prin medierea simbolisticii lor bizare și repetitive. Măștile teatrului au recreat o lume dată, făcînd-o nudă, decodificată, demistificată. Și totul prin simbol și prin sugestie neostentivă. Am avut întotdeauna senzația că măștile acestea de teatru, măștile acestea căutate, din păcate, din ce în ce mai puțin de luminile rampei, nu făceau altceva, în pericolul lor scenic, decît să strige necontenit împotriva surzătorilor care, cu invidioasă sficciune în loji și scaune sau aiurea, în lumea largă. Am avut întotdeauna, cînd le-am zărit, strigătul lor în urechi, amplificat în ecou, în afară, peste balcoane și garderobe simandocis rînduite. „Jos masca, omule!” păreau să strige aceste măști de carton ondulat și rotunjite pe măsura feței.

Mesajul lor, căci realmente este un mesaj, țintea spre autenticitate și ataca virtos duplicitatea. Ataca pe insul ce-și făcea din propria-i ființare un joc dublu, triplu și chiar mai mult, înelind în stînga și în dreapta, cu un draconic spirit al conjuncturii. Finalitatea lor era curativă, administra medicamentul demascării falsității în acte și în declarații. Odată intrat în focul lor concentric, insul potlogar, cameleonul pînă în mîduva oaselor, roșea alergic și își picura venin în sin. Doar roșea din obrazul fără identitate îl trăda, căci altfel, cu nonșalanță obișnuințică, încerca rapid să-și confecționeze masca nepăsării sau o amuzamentului oarecare, nevinovat. Pentru că insul fals în raporturile cu ceilalți a știut întotdeauna să-și coplească reacțiile după măsura propriilor sale interese

(Continuare în pag. a IV-a)

CU ȘANTIERELE ȚĂRII ÎN LEGĂTURĂ DIRECTĂ

- MELANA IV [Combinatul de fibre sintetice-Săvinești]
- DISCIPLINA ÎNSEAMNĂ ÎNALTĂ CALIFICARE [Fabrica de frigidere-Găiești]

In pagina a 4-a

REPORTERI „SCIINTEIA TINERETULUI“ PE TRASELE INTRECERII PENTRU REALIZAREA PROGRAMULUI DE INVESTITII

Cu sanziererele tarii in legatura directa

COMBINATUL DE FIBRE SINTETICE SAVINESTI

MELANA IV Eforturi pentru atingerea mai devreme a parametrilor proiectati

OBIECTIVENOI PE HARTA INDUSTRIALA

PERFORMANTELE SI GRIJILE UNUI COLECTIV TINAR DE LA O INSTALATIE NOUA... AU PARCURS DRUMUL MELANEI ROMANESTI, DE LA HIRTIE SI CREION... PE TOATA FILIERA... LABORATOR-PROIECTARE-CONSTRUCTIE-EXPLOATARE... DUPA O LUNA DE LA MOMENTUL INAUGURARII INSTALATIA PRODUCE CU 70 LA SUTA DIN CAPACITATE PERSPECTIVA LA PARAMETRII PROIECTATI, CU NOUA LUNA MAI DEVREME

Un colectiv foarte tinar si o instalatie noua purtand acelaasi nume: MELANA IV... combinatul de fibre sintetice Savinesti... performantele si grijele unui colectiv tinar de la o instalatie noua...

Toți au pus mina, la ce a fost nevoie, la ce s-au priceput. Este usor de înțeles deci bucuria lor că au reușit să pornească instalația în timp record... Doar Ministerul Industriei Chimice este în măsură să rezolve această problemă...

Peste 30 de fabrici, secții principale de producție și linii tehnologice au intrat în funcțiune în cursul acestui an, în sectorul industriei materialelor de construcții... Ca urmare a împlinirii acestui program de investiții...

FABRICA DE FRIGIDERE GĂIEȘTI

DISCIPLINA ÎNSEAMNĂ ÎNALȚĂ CALIFICARE

Calitatea produselor Fabricii de frigider Găiești a mai făcut obiectul anchetelor de presă... Revenim, deoarece problema respectivă nu este încheiată...

la a respectarea tehnologiei de licență, sînt încă tineri care mai reușesc, ca Ion Gheorghiu și Nicolae Stoica... Nimeni nu vrea să dea rebus, au replicat Ion Bogdan, Ilie Paraschiv, Ion Nae și alții...

talea pieselor și materialelor livrate... La ora actuală tinutul colectiv al Fabricii de frigider din Găiești posedă toate calitățile necesare...

— Nu, instalatia merge foarte bine, dar eram pe punctul de a intra într-un gol de materie primă... Dacă am avea suficientă materie primă în câteva zile am ajunge la 90 la sută din capacitate...

— S-a făcut, paralel cu poli-calificarea — se referă la aceeași chestiune șeful de atelier, maestrul Matei Sandu... În același sens, un alt argument ni-l oferă și tinerii tehnicieni...

— S-a făcut, paralel cu poli-calificarea — se referă la aceeași chestiune șeful de atelier, maestrul Matei Sandu... În același sens, un alt argument ni-l oferă și tinerii tehnicieni...

„CÎNTAREA CARE-AI FI PUTUT S-O NALȚI...“

La capătul de țară care continuă să rămână deocamdată Călimani, munți aprigi plămădiți cu îndărătnăie încurajată doar de bănuiala unei țirzi recunoașterii...

MEȘCHINE ȘI RĂUȚĂȚEA. Colectia sa de măști este, dintotdeauna, practic nelimitată și surprinzător de mobilă...

— La ce timp coborîți în sat? — La ce timp? repetă și continuă apoi parcă sfîșindu-se: noi aiel măsurăm timpul după vreme... Cu v-aș ajunge să stați departe de oameni? — Da! nu-s departe! În vale e mîna și mă duce mereu pe-acolo, mai viu oameni la mine...

TEMEIUL SINCERITĂȚII

meschine și răuțățea. Colectia sa de măști este, dintotdeauna, practic nelimitată și surprinzător de mobilă... Temeiul sincerității este un eroism negociabil și de lepadat...

IN ACESTE ZILE RECORD LA SEMANAT SI CULES



EXEMPLELE AR PUTEA CONTINUA

Sîntem la stațiunea viticolă „Greaca”. De-abia au răsărit zorile și iată că mai multe camioane au și frinat la marginea podgoriei...

VEȘTI DESPRE STRUGURI SI FRUCTELE CARE VOR FI

În vîile și livezile I.A.S.-ului Bucium din județul Iași nu mai există nici un strugure și nici un măr. Într-o perioadă record (20 de zile) s-au cules strugurii de pe suprafața de 976 ha...

ORGANIZARE BUNĂ

La hectar, cea mai mare producție de cînd există comuna — rod foarte bogat, dacă ținem seama de faptul că pămîntul se împarte capricios între cerșizii și nisip... Organizare bună, muncă eficientă, roade pe măsură...

CAMPANIA AGRICOLĂ — LA ZI

Mecanizatorii și cooperatorii depun eforturile pentru a învinge greutățile provocate de lipsa de umiditate și pentru a termina în câteva zile însămînțările de toamnă... După ce, zilele trecute, au raportat obținerea unui succes de seamă...

CONȘTIINȚĂ ÎNAINȚATĂ, ÎNTELEAȚĂ PE UN ÎNALT GRAD DE CUNOAȘTERE

Societatea noastră socialistă oferă condiții obiective și subiective pentru o reflectare mai rapidă și adecvată de către conștiința socială a schimbărilor produse în existența socială. În acest cadru, oamenii au posibilitatea să prevadă sensul necesar al dezvoltării sociale, să determine anticiparea pe planul conștiinței a unor prefaceri care încă nu s-au produs sau s-au generalizat în condițiile sociale de existență. Pornind de la acest adevăr, partidul nostru promovează conștiința că nu trebuie să rămână la constatarea că dezvoltarea conștiinței se realizează mai încet, că rămâne de multe ori în urma dezvoltării forțelor și relațiilor de producție. Una dintre prerogativele ideii subliniate în dezbaterile Plenarei C.C. al P.C.R. din 3-5 noiembrie 1971 este aceea că această rămânere în urmă nu trebuie înțeleasă ca o fatalitate și că se impune acțiuni ferme pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor.

„Conștiința scrie Marx și Engels în „Ideologia germană” — nu poate fi niciodată altceva decât existența conștientă”. Din această definiție se înțelege clar de ce una din trăsăturile fundamentale ale conștiinței este cunoașterea. În expunerea cu privire la programul partidului de educare comunistă a maselor, tovarășul Nicolae Ceaușescu arată că „Un rol de seamă în formarea unei concepții înalte, în dezvoltarea conștiinței socialiste, îl are știința — factor tot mai important în progresul general al societății socialiste. De aceea este necesar să acordăm și mai mare atenție dezvoltării științei, cercetării științifice, înarmării tineretului și a tuturor oamenilor muncii cu noile descoperiri în toate domeniile de activitate”.

Într-o factorii chemați să contribuie la înarmarea tineretului cu tot ce a creat mai bun omenirea în domeniul cunoașterii, cu cele mai noi cuceriri ale științei universale, sarcini importante revin și Uniunii Tineretului Comunist. Activitatea politico-educativă pe care o desfășoară organizațiile U.T.C. cuprinde numeroase acțiuni interesante și utile menite să determine ridicarea gradului de cunoaștere a tineretului. Învățământul politico-ideologic, îndeosebi, oferă — prin diversitatea formelor de organizare — prin conținutul dezbaterilor — posibilitatea cunoașterii științifice a vieții și înlesnește, totodată, înțelegerea exactă de către tineri a principalelor domenii ale activității umane.

Problema raportului dintre dobândirea cunoștințelor științifice de către tineri și

dezvoltarea conștiinței lor este fundamentală în conceperea tuturor acțiunilor din cadrul învățământului politico-ideologic U.T.C. În aceste condiții activitatea propagandistică nu se poate reduce la transmiterea unor cunoștințe; esențial pentru fiecare propagandist este să învețe pe tineri cum să le dobândească singuri; să-l sprijine prin organizarea unor dezbateri atractive și instructive, să le arate mijloacele și să le inspire dorința să-și facă ei înșiși. În domeniul învățământului politico-ideologic U.T.C. planul înțeles trebuie să fie ocupat de gândirea independentă a tinerului. Numai așa

Programul partidului de educare comunistă a maselor — cadru de referință pentru activitatea fiecărui cetățean, a fiecărui tiner

tinerii, dobândind cunoștințe politice, economice, îmbogățindu-și cultura generală, vor depăși condiția de „consumatori de concepte”, de simpli factori receptivi; numai așa vor profunde cunoașterile acumulate, le vor trece prin propria gândire, ajungând la un mod propriu de a interpreta lumea, la o cunoaștere cu echivalența a legilor dezvoltării sociale, a fenomenelor din natură și societate, pentru a putea acționa corespunzător cerințelor și exigențelor „făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate”.

Conștiința este un sistem de idei, de trăiri, de atitudini. Așadar, acțiunea conștientă presupune atât un înalt grad de cunoaștere cât și o atitudine înaltă, comunistă. Chemând tineretul de a fi în primele rânduri ale luptei dintre vechi și nou și pledând pentru o pregătire deosebită a tinerei generații în vederea acestei lupte (pregătirea profesională, științifică, politică, morală etc.), secreta-

rul general al partidului atrage atenția că ea nu trebuie lăsată să se desfășoare stihnic; noul se cere a fi promovată în mod conștient. Tineretul trebuie să se pregătească pentru a putea delimita noul de vechi, pentru a deosebi valoarea noul de noul, pentru a manifesta întransigență în promovarea noului. Este mereu nevoie de o analiză atentă și competentă, deoarece în realitatea cotidiană contradicțiile — în speță contradicția dintre nou și vechi — apar doar în mod excepțional într-o formă pe deplin dezvoltată. Noul trebuie deslușit uneori în ceea ce este vechi. Este unul dintre numeroasele exemple care ilustrează necesitatea corelației dintre știință și conștiință în formarea tinerilor pentru muncă și viață.

Una dintre problemele cele mai complexe ale formării și dezvoltării conștiinței tinerilor este raportul dintre calificarea profesională și pregătirea în domeniul științelor sociale. Insusirea unei bogate culturi filozofice, a principiilor materialismului dialectic și istoric, a conștințelor de socialism științific și economic politic conferă tinerilor înaltă cultură profesională și pregătirea în principalele fenomene ale civilizației moderne. El dobândește astfel o metodă de gândire, de lucru, de acțiune, mai ales o receptivitate deosebită la prefacerile continue ale vieții. Desigur, tinerii își însușesc astfel de cunoștințe în cadrul procesului de învățământ, în școală sau în facultate. Dar răspunderi în această privință au și organizațiile U.T.C. Pregătirea pentru științele sociale trebuie să aibă în vedere cel puțin două aspecte esențiale: primul — legătura cu domeniile de contact ale profesiei; al doilea — cu valențele personalității fiecărui tiner. Completând, prin mijloacele sale specifice, activitatea din școală, organizațiile U.T.C. au menirea să realizeze pregătirea filozofică a tinerilor în raport cu cerințele producției, cu exigențele impuse de înțelegerea și rezolvarea problemelor profesionale, contribuind la amplificarea posibilităților individuale ale fiecărui tiner în contact cu realitatea socială. Îndesând după Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 noiembrie 1971 spreșim și mai mult resturile organizației U.T.C. în largirea continuă a sferei de cunoaștere a tineretului în domeniul științelor sociale, o îndatorire de prim ordin fiind asigurarea maximei utilizări a acestor cunoștințe în folosul societății.

ADRIAN VASILESCU

300 DE ANI DE LA NASTEREA LUI DIMITRIE CANTEMIR

— Marele istoric român Nicolae Iorga prezintă în studiile sale principalele personalități ale culturii române. Ce credeti că la determinat să-i evidențieze o altă latură?

— Dacă descifrăm altă latură literară a scrierilor lui Dimitrie Cantemir, cit și, mai ales, semnificația ideatică pe care o prezintă — e vorba de preocupările de istorie, filozofie, etică, etnologia, teologie, fizică și matematică — ne dăm perfect seama că avem de a face cu efervescenta unui spirit enciclopedist, a unui savant și umanist de prestigiu modern. Mare făurar de cultură românească, domnul Moldovei reprezenta, în același timp, una dintre culmile cele mai reprezentative ale vremii, în toate domeniile pe care genul lui le-a abordat, deschizându-le noi perspective de dezvoltare.

— De fapt, recunoașterea lui Cantemir ca personalitate enciclopedică de prim rang nu vine numai din partea unor personalități de mare din cultura românească, ci și mai ales a unor Voltairi, Todorini, Byron, Hugo, Condoidi.

— Intr-adevăr, mulți sînt aceia care îl admiră și-l respectă pe Cantemir, Condoidi, de pildă, care venise la curtea lui Mavrocordat pentru a copia o serie de cărți ce se găseau doar în țara Moldovei, este plăcut surprins de personalitatea voievodului. Acest lucru îl raportează, de altfel, lui Nottaras în scrisoarea din 17 ianuarie 1811.

— În scurt, spune istoricul francez, strălucesc în Moldova (Bogdan) azi o schimbare... căci a răsărit în ea un nou soare drept.

— După cite se cunoaște — savantul moldav și s-au dedicat nenunțate capitolul în diverse enciclopedii și lexicoane. Dar recunoașterea spiritului său european, în cultura și știința de la răscrucea veacului XVII și XVIII, vine pentru Cantemir chiar din timpul vieții. Astfel, Academia din Berlin îl alege ca membru al ei și-i cere să realizeze o operă despre Moldova, operă care nu-și alta decât „Descrierea Moldovei”, care se compilează, cum nu s-a mai scris până atunci. În cadrul ei, savantul umanist trece de la așezarea geografică la istorie, de la etnografia socială, de la organizarea instituțională la realizarea unei hărți, în care indică peste 300 de localități și riuri. Dar nu numai Academia berlineză contribuie la consacarea savantului pe plan european, cu autoritatea științifică ceată, ci și plauza așezată pe fațada bibliotecii Saint-Genève din Paris. Aici, Dimitrie Cantemir figurează alături de N. Papiu, Leibnitz și Newton.

— Cu alte cuvinte, lumea științifică și culturală a Apusului l-a recunoscut și l-a numit printre predecesorii celor care au pregătit veacul al XVIII-lea.

— Cum se explică această audiență europeană a operelor sale?

— În primul rând prin valoarea științifică și literară a lucrărilor și prin originalitatea lor.

— În cadrul manifestărilor omagiale dedicate sărbătorii tricentenului Dimitrie Cantemir, Universității București a organizat, vineri dimineață, o sesiune comemorativă.

— În cadrul manifestărilor, care a avut loc în aula Facultății de drept, au fost prezentate comunicările: „Dimitrie Cantemir, mare patriot, personalitate de seamă a culturii europene” — prof. dr. George Ciucu, rectorul Universității Bucureștene; „Dimitrie Cantemir, primul mare filozof român” — conf. dr. Gh. Cazan; „Dimitrie Cantemir, remarcabil om politic și strălucit istoric român” — prof. dr. docent Mihai Bera; „Opera literară a lui Dimitrie Cantemir” — prof. dr. docent Alexandru Piru; „Opera geografică a lui Dimitrie Cantemir” — prof. dr. Ion Popovici.

— Comunicările științifice au fost urmărite cu un viu interes de cadre didactice, studenți, de personalități ale vieții științifice și culturale.

Un enciclopedist de valoare europeană

Convorbire cu prof. univ. DUMITRU ALMAȘ

— În același timp, prin caracterul lor profund național, Nimeni până la Cantemir n-a sintetizat, la asemenea culmi, istoria, cultura, obiceiurile și idealurile poporului român.

— Unde și-a putut face viziunea domn al Moldovei educația multilaterală enciclopedică, dar profund patriotică în același timp?

— La Constantinopol, după cum afirmă același Iorga și bineînțeles, în țară, în capitala imperiului otoman și-a încheiat nu numai studiile, dar și-a format și o privire sigură asupra realităților din natură și societate. Cunoașterea al limbilor clasice — latina și greacă — precum și a altor limbi orientale, printre care persana, Cantemir și-a format o pregătire multilaterală care l-a ajutat să abordeze așa cum am arătat, cele mai diverse domenii și să discute cu competență, într-un spirit critic, probleme dintre cele mai complexe. Un rol deosebit în ceea ce privește formarea lui enciclopedic, are însă cunoașterea cronicarilor români și a realităților din Moldova și din țările pe care le-a vizitat.

— Interesantă și Dimitrie Cantemir este desigur și filozofia istoriei. În ce se învânte concepția lui filozofică în domeniul istoriei?

— Cu filozofia lui Montesquieu și, în general, cu filozofia secolului al XVIII-lea. În concepția sa, expusă într-o broșură latină din 1714 și aplicată la cercetarea istoriei imperiului otoman, marile monarhii parcurg anumite etape de creștere, de inflexiune și de decădere. Este, desigur, în accepția o dialectică a lucrurilor. Chiar și titlul operei lui capitale, care l-a adus fama europeană de mare enciclopedist, „Istoria creșterii și decăderii Imperiului Otoman”, vorbește de la sine. Și încă ceva. Decăderea imperiului turcesc pe care o observă, printre alții,

— Într-adevăr, mulți sînt aceia care îl admiră și-l respectă pe Cantemir, Condoidi, de pildă, care venise la curtea lui Mavrocordat pentru a copia o serie de cărți ce se găseau doar în țara Moldovei, este plăcut surprins de personalitatea voievodului. Acest lucru îl raportează, de altfel, lui Nottaras în scrisoarea din 17 ianuarie 1811.

— În scurt, spune istoricul francez, strălucesc în Moldova (Bogdan) azi o schimbare... căci a răsărit în ea un nou soare drept.

— După cite se cunoaște — savantul moldav și s-au dedicat nenunțate capitolul în diverse enciclopedii și lexicoane. Dar recunoașterea spiritului său european, în cultura și știința de la răscrucea veacului XVII și XVIII, vine pentru Cantemir chiar din timpul vieții. Astfel, Academia din Berlin îl alege ca membru al ei și-i cere să realizeze o operă despre Moldova, operă care nu-și alta decât „Descrierea Moldovei”, care se compilează, cum nu s-a mai scris până atunci. În cadrul ei, savantul umanist trece de la așezarea geografică la istorie, de la etnografia socială, de la organizarea instituțională la realizarea unei hărți, în care indică peste 300 de localități și riuri. Dar nu numai Academia berlineză contribuie la consacarea savantului pe plan european, cu autoritatea științifică ceată, ci și plauza așezată pe fațada bibliotecii Saint-Genève din Paris. Aici, Dimitrie Cantemir figurează alături de N. Papiu, Leibnitz și Newton.

— Cu alte cuvinte, lumea științifică și culturală a Apusului l-a recunoscut și l-a numit printre predecesorii celor care au pregătit veacul al XVIII-lea.

— Cum se explică această audiență europeană a operelor sale?

— În primul rând prin valoarea științifică și literară a lucrărilor și prin originalitatea lor.

— În cadrul manifestărilor omagiale dedicate sărbătorii tricentenului Dimitrie Cantemir, Universității București a organizat, vineri dimineață, o sesiune comemorativă.

— În cadrul manifestărilor, care a avut loc în aula Facultății de drept, au fost prezentate comunicările: „Dimitrie Cantemir, mare patriot, personalitate de seamă a culturii europene” — prof. dr. George Ciucu, rectorul Universității Bucureștene; „Dimitrie Cantemir, primul mare filozof român” — conf. dr. Gh. Cazan; „Dimitrie Cantemir, remarcabil om politic și strălucit istoric român” — prof. dr. docent Mihai Bera; „Opera literară a lui Dimitrie Cantemir” — prof. dr. docent Alexandru Piru; „Opera geografică a lui Dimitrie Cantemir” — prof. dr. Ion Popovici.

— Comunicările științifice au fost urmărite cu un viu interes de cadre didactice, studenți, de personalități ale vieții științifice și culturale.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re) altele și pe marii moralități francezi ai secolului al XVIII-lea, fiind printre operile sale „Dumnil” și „Istoria ieroglifică”, un moralist în spiritul lor. Prietenia lui cu ambasadorul francez Ferriol pare să fi contribuit, desigur, la dezvoltarea acestei trăsături.

— As vrea să menționez chiar a lui Dimitrie Cantemir față de arhitectura orășelor. În acest sens, planul Constantinopolului areștat la „Istoria imperiului otoman” impresionează prin detaliu, prin conștiința execuției, dar mai ales prin operațiile de ridicare a terenului, pe care le execută ca un adevărat cartograf. Această calitate, de altfel, a fost și în expediția pe care a vă face cu țara Petru spre Marea Caspică, când, pentru prima dată, realizează nenumărate ochiuri ale drumurilor „Caucaz”. Mai mult, cu un veac înainte de Alexandru Humboldt, el marchează, pe hartă, limita zăpezilor eterne. Toate acestea dovedesc la Cantemir o sete de cunoaștere ca la un om al Renașterii. Lăund pildă de la mulți predecesori, el se dedică încă viața muncii științifice. Dină cu atît mai mult din opera sa, „Omnia et cuius din fine adică urmând o viață neromână a naturii, el doare să știe ce se poate și fiindcă știința mai adăugătoare de ferice decât neștiința. E deci poartă fișează să cercetăm, să obținem, să aflăm, să știm”. Recunoaștem în aceste idei, desigur, ideile enciclopedistilor, ceea ce face din Dimitrie Cantemir un savant și un călător modern.

— Evident, desigur Cantemir, enciclopedistul, se pot spune foarte multe lucruri, se pot scrie cărți. Ce puteți sublinia în legătură cu preocupările pentru știință?

— Cantemir anticipează prin (re)

de peste hotarele

Conferința pentru securitate și cooperare în Europa

Intervenții ale delegațiilor române

În cadrul subcomisiei pentru principiile relațiilor dintre state a conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, au început discuțiile cu privire la principiul egalității suverane și respectării drepturilor inerente suveranității.

Lundă, vineri, delegatul român, Ion Diaconu, a arătat că dezvoltarea de relații amicale și normale de cooperare între state în Europa și înseși normele dreptului internațional impun respectarea riguroasă a suveranității și egalității în drepturi ale statelor participante. Delegatul român a apreciat că documentul pe care îl va elabora conferința trebuie să dea expresie deplină elementelor esențiale ale acestui principiu. În acest sens, el s-a referit la dreptul inalienabil al fiecărui stat la existența liberă și la independență, la dreptul de a alege și de a dezvolta liber sistemul său politic, social, economic și cultural, la dreptul suveran de a folosi bogățiile naturale și alte resurse naturale conform intereselor sale.

În ce privește participarea statelor la viața internațională, delegatul român a arătat că este necesar să se asigure o deplină claritate ca statele participante au drepturi și îndatoriri egale și sunt membri egali ai comunității internaționale, au dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate la soluționarea tuturor problemelor internaționale care le interesează. În cadrul dezbaterilor din subcomisia pentru cultură, delegatul român a afirmat că este necesar să se promoveze schimbările culturale și cooperarea în acest domeniu.

Politica de apartheid — o incurajare a colonialismului în Africa

Intervenția reprezentantului român în Comitetul politic special

La recomandarea Comitetului special pentru apartheid, sedinta de joi a Comitetului politic special al Adunării Generale a ONU a consacrat o sesiune politică de apartheid, luptei pentru eliberarea prizonierilor politici din Republica Sud-Africană. Sedinta a avut un caracter festiv, prilej de aniversare a 10 ani de la adoptarea rezoluției nr. 1801, care cerea eliberarea tuturor prizonierilor politici din Republica Sud-Africană.

Lundă, vineri, în cadrul acestor dezbateri, reprezentantul țării noastre în comitetul politic special, Ion Duma, a arătat că, în cei 10 ani care au trecut de la adoptarea rezoluției amintite, care condamnă politica de apartheid a guvernului sud-african și care cere acestuia să pună necondiționat în libertate pe toți prizonierii politici, toate persoanele internate, reținute sau supuse altor sancțiuni pentru că s-au opus politicii de apartheid — guvernul de la Pretoria nu numai că a ignorat complet rezoluția, dar a înăspri măsurile asiste impotriva populației de culoare.

Subliniind că delegația română se alătură celor care și-au exprimat solidaritatea cu lupta justă a popoarelor oprimare de colonialism, victime ale politicii de apartheid și discriminării rasiale și, condamnat aceste

„O vizită memorabilă”

Președintele Indiei despre călătoria în România

Președintele Indiei, dr. Varahagiri Venkata Giri, a declarat vizitându-l în India, că vizita oficială pe care a întreprins-o în România a fost „o vizită memorabilă” și „un foarte mare succes, care a făcut ca India și România să devină mai aproape una de alta”.

Referindu-se la convorbirile avute cu președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, președintele Varahagiri Venkata Giri a arătat că „discuțiile au demonstrat clar identitatea de vederi dintre cele două țări”.

Lucrările sesiunii Adunării Generale a O.N.U.

Ministrul de stat pentru afaceri și afaceri externe al Pakistanului, Aziz Ahmed, referindu-se la conflictul din Orientul Apropiat, a declarat că țara sa este mai puțin preocupată de stabilirea statului care a declanșat recent ostilitățile, pronunțându-se pentru reglementarea pașnică a situației create în regiune.

Abordând problema relațiilor din Asia de sud, ministrul pakistanez a precizat că guvernul său nu se va opune admiterii Republicii Bangladesh în O.N.U., după ce vor fi aplicate toate prevederile acordurilor cu caracter umanitar încheiate la 28 august.

Rundul său, ambasadorul Hondurasului, Roberto Martinez Ordóñez, a afirmat că în vederea soluționării conflictului, Consiliul de Securitate trebuie să dea o interpretare corespunzătoare rezoluției sale din noiembrie 1967 și să creeze condițiile pentru reluarea misiunii Jafring.

Ministrul de externe al Tunisiei, Mohamed Masoudi, a precizat că starea de criză actuală din Orientul Mijlociu a fost generată de neaplicarea prevederilor rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

Ministrul de externe al Suediei, Krister Wickman, a precizat că în Orientul Apropiat nici o soluție viabilă nu poate fi găsită de către una sau cealaltă din părți prin forța militară și că orice ar fi rezultatul actualului război, riscul reluării confruntărilor militare rămâne atât de mare încât părțile nu vor cădea de acord asupra unei soluții politice comune. El a adăugat că principiile călăuzitoare pentru o asemenea soluție sînt conținute în rezoluția Consiliului de Securitate din 22 noiembrie 1967.

Ministrul de externe al Finlandei, Ahti Karjalainen, a precizat că actuala tendință din relațiile internaționale nu este un scop în sine, ci un mijloc, o cale spre relații mai bune între state în cadrul cărora trebuie luate în seamă interesele țărilor mici și mijlocii.

● LA SEDIUL organizației țărilor Exportatoare de Petrol (O.P.E.C.) de la Viena s-a anunțat că reprezentanții companiilor petroliere occidentale care negociază, începând de luni, cu țările producătoare de petrol din zona Golfului Persic asupra revizuirii termenelor acordului de la Teheran, din 1971, privind prețul petrolului brut, au solicitat o pauză de două săptămâni.

În declarația companiilor se afirmă că cererile producătorilor au fost „deosebit de mari” față de așteptări.

Evoluția situației din Orientul Apropiat

CAIRO 12 (Agerpres). — După cum anunță comunicatele Comandamentului general al forțelor armate egiptene, reluate de postul de radio Cairo și de agenția M.E.N., vineri a avut loc, în sectorul central al Peninsulei Sinai, o bătălie între o divizie a armatei terestre egiptene, sprijinită de bombardiere, și o divizie motonizată israeliană, sprijinită de tancuri.

Totodată, comunicatele informează că o formațiune a aviației egiptene a atacat, în noaptea de joi spre vineri, postul de comandă israeliene de la Um Marian și Tassa, de pe axa centrală a Sinaiului, bombardând cu rachete aceste obiective și incendiindu-le. Două stații de radar inamice au fost distruse.

Pe malul oriental al Golfului Suez, forțele navale egiptene au interceptat trei vedete purtătoare de rachete israeliene și mai multe ambarcuni de comandă. Una din vedete și cinci ambarcuni au fost distruse de artileria egipteană. Comunicatele egiptene anunță că joi, în cursul luptelor aeriene, au fost doborâte 23 de avioane israeliene. Se menționează, totodată, că aviația egipteană a pierdut șase aparate.

DAMASC 12 (Agerpres). — Comunicatele militare siriene de vineri au anunțat desființarea unor puterice lupte de tancuri și tiruri de artilerie „de-a lungul întregii linii a frontului” de pe Înălțimile Golan.

Potrivit comunicatelor, luptele dintre cele două părți au reînceput în zorii zilei și au continuat mult după aceea, mai ales în sectorul de nord. Se menționează că 40 de tancuri israeliene și 20 de auto-șenile au fost distruse.

Tot vineri, mai multe comunicate militare au anunțat că numeroase formațiuni ale aviației israeliene au întreprins raiduri împotriva aeroporturilor siriene. Se menționează că sistemul de apărare antiaeriană a intrat în acțiune împotriva avioanelor inamice, 16 dintre acestea fiind doborâte deasupra unor zone din regiunea Damascului. Alte avioane israeliene au fost doborâte în diferite alte sectoare.

REUNIUNEA CONSILIULUI DE SECURITATE

Consiliul de Securitate al O.N.U. s-a întrunit joi după-amiază pentru a continua dezbaterile asupra situației din Orientul Apropiat. Afirmând că dezbaterile au fost deschise de secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, care a dat citire concluziilor sale asupra situației din Orientul Apropiat, distribuită la sediul O.N.U. ca document oficial. Afirmând că află zilnic cu profundă conștientare de pierderea a numeroase vieți omenești, de distrugerii și suferințe, de pericolul din ce în ce mai mare care amenință

populația civilă, Kurt Waldheim a spus: „Organizația Națiunilor Unite are drept scop principal menținerea păcii și securității internaționale. A nu-și îndeplini rolul ce îi revine în această privință înseamnă a compromite însăși fundamentul existenței sale”.

Secretarul general a adresat Consiliului de Securitate, tuturor statelor membre ale O.N.U., apelul de a-și spori eforturile pentru a se obține încetarea focului și reluarea imediată și bunăvoință a căutărilor unei soluții juste și durabile în Orientul Apropiat, iar guvernelor interesate apelul de a studia de urgență posibilitatea de a transforma acest război într-un punct de plecare în vederea unei adevărate reglementări.

În scurta sa declarație de Securitate, ministrul de externe al Suediei, Krister Wickman, a afirmat că documentul oficial al Consiliului de Securitate, care a dat citire concluziilor sale asupra situației din Orientul Apropiat, distribuit la sediul O.N.U. ca document oficial, afirmând că află zilnic cu profundă conștientare de pierderea a numeroase vieți omenești, de distrugerii și suferințe, de pericolul din ce în ce mai mare care amenință

populația civilă, Kurt Waldheim a spus: „Organizația Națiunilor Unite are drept scop principal menținerea păcii și securității internaționale. A nu-și îndeplini rolul ce îi revine în această privință înseamnă a compromite însăși fundamentul existenței sale”.

Secretarul general a adresat Consiliului de Securitate, tuturor statelor membre ale O.N.U., apelul de a-și spori eforturile pentru a se obține încetarea focului și reluarea imediată și bunăvoință a căutărilor unei soluții juste și durabile în Orientul Apropiat, iar guvernelor interesate apelul de a studia de urgență posibilitatea de a transforma acest război într-un punct de plecare în vederea unei adevărate reglementări.

În scurta sa declarație de Securitate, ministrul de externe al Suediei, Krister Wickman, a afirmat că documentul oficial al Consiliului de Securitate, care a dat citire concluziilor sale asupra situației din Orientul Apropiat, distribuit la sediul O.N.U. ca document oficial, afirmând că află zilnic cu profundă conștientare de pierderea a numeroase vieți omenești, de distrugerii și suferințe, de pericolul din ce în ce mai mare care amenință

populația civilă, Kurt Waldheim a spus: „Organizația Națiunilor Unite are drept scop principal menținerea păcii și securității internaționale. A nu-și îndeplini rolul ce îi revine în această privință înseamnă a compromite însăși fundamentul existenței sale”.

Secretarul general a adresat Consiliului de Securitate, tuturor statelor membre ale O.N.U., apelul de a-și spori eforturile pentru a se obține încetarea focului și reluarea imediată și bunăvoință a căutărilor unei soluții juste și durabile în Orientul Apropiat, iar guvernelor interesate apelul de a studia de urgență posibilitatea de a transforma acest război într-un punct de plecare în vederea unei adevărate reglementări.

Tineretul TARILOR SOCIALISTE TINERI DIN NIȘ

Pe Milan Obradovic l-am cunoscut la Niș. Vizitând Uzina de aparatărie electronică, privirea mi-a fost atrasă de usurința și eleganța de care dădea dovadă, miglând în păienjenșul de fire al unui tablou de comandă. Prezentându-mi-l drept unul dintre cei mai pricepuți muncitori din uzină, însoțitorul meu mi-a spus adaugă — membru al Comitetului Uniunii Tineretului din uzină.

Ne reîntîlnim, în seara aceleiași zile, într-una din sălile clubului tineretului, unde se desfășura o dezbateri. Se discută aprins, cu însuflețire, argumentat, despre rolul pe care tineretul este chemat să-l îndeplinească în cadrul dezvoltării societății socialiste jugoslave. Era un subiect pe care avăsem să-l reîntîlnesc foarte des în întâlnirile cu tinerii din țara prietenă. Astfel încât, în mod firesc, Uniunea Tineretului Jugoslav, care numără în prezent aproximativ 2.500.000 de membri — muncitori, țărani, intelectuali, studenți, elevi — acordă un loc deosebit pregătirii tineretului pentru participarea activă la viața economică, socială și politică a țării. Cuprinderea

în acest proces de formare și educare politico-cetățenească a tinerilor din Niș și din împrejurimi — elevi, studenți, muncitori, funcționari — au lucrat aici în timpul concediului, al orelor libere. Tot în cadrul unui asemenea șantier se regularizează cursul râului Niș. Organizația noastră consideră, că dincolo de importanța lor economică, astfel de acțiuni contribuie la dezvoltarea dragostei de muncă, a personalității tinerilor ce numai să organizeze totul singuri, de la întocmirea proiectelor și pînă la încheierea lucrărilor de transpunere a acestora în teren. Astfel de șantiere sînt organizate și la obiective economice de mare interes cum ar fi calea ferată Belgrad-Bar, la drenarea Saveli la Zagreb. Așa au fost realizate multe din unitățile economice în perioada reconstrucției țării, așa a fost și la Novi Beograd. Tinerii brigadierii, zece de mii, pot fi înținuți muncind cu dăruire și entuziasm la amenajarea unor sisteme de irigații, la construcția de baze sportive și turistice, la împăduriri, la acțiunile pentru înfrumusețarea orașelor și comunităților.

— Vezi, parcul prin care trecem este amenajat de noi, prin muncă patriotică. Sub conducerea

R. P. POLONĂ:

PASIUNEA PENTRU TEHNICĂ

Miscarea tinerilor inovatori și inventatori constituie o prezentație foarte activă în viața economică a Poloniei socialiste. Ea cuprinde zece de mii de participanți. Diferitele concursuri pentru tinerii inovatori și inventatori sînt menite să stimuleze această mișcare care, în primul rând, în fond, năzuința tinerii



Stanislaw Karuga în timpul cercetărilor de laborator care au dus la elaborarea noii instalații pentru fabricarea huilei piridinice.

rel generații de a-l aduce un sport cât mai substanțial la dezvoltarea economiei. De o mare popularitate se bucură, astfel, concursul național pentru cea mai bună leză de scule tehnice, superioritate în acest domeniu este apreciată în această competiție, concursul s-a desfășurat sub lozine, semnificativ „Gin-

cu succes, pe scară industrială, la concursurile „B Bierut” din Czestochowa. Un alt concurs, menit să încurajeze tinerii să se preocupe de dezvoltarea tehnicii este cel denumit „Turneul tinerilor campioni ai tehnicii”. Printre laureații acestui concurs s-au numărat anul acesta un grup de

12 tineri muncitori de la Întreprinderea de mecanică de precizie „Mera-Blonie” din localitatea Blonie, aproape de Varsovia. Ei au construit o serie de „lectori” (cu denumirea de C.T.-2200, C.T. 2100 și C.T. 2030) utilizate la citirea informațiilor înscrise pe benzile perforate și masini ale căror caracteristici tehnice sînt dintre cele mai înalte. Punerea rapidă în producție a acestor „lec-

tori” a fost posibilă grație unui dispozitiv, elaborat la rândul său la uzina „Mera-Blonie”, de un alt colectiv de tineri muncitori. Acestea sînt numai câteva fapte din cronica bogată a mișcării tinerilor inovatori din Polonia.

P. N.

● GRECIA a protestat, joi, pe lângă guvernul israelian, în legătură cu scufundarea, în portul sirian Latakia, de către nave militare israeliene, a cargonului grec de 3.500 tone „Teimentarhos” — informează agențiile Reuter și U.P.I.

Un purtător de cuvânt al guvernului de la Atena a anunțat că doi membri ai echipajului vasului scufundat și-au pierdut viața, iar alții șapte au fost răniți. Reprezentantul diplomatic al Israelului la Atena — precizat purtătorul de cuvânt — a fost convocat la Ministerul de Externe pentru a i se înmîna nota de protest a guvernului grec.

IARNA A SOSIT ÎN EUROPA CENTRALĂ

După o perioadă neobișnuit de călduroasă pentru octombrie, în mai multe zone din Europa centrală temperatura a scăzut brusc. Vineri, în regiunea sud-vestică a Cehoslovaciei a căzut prima zăpadă din acest sezon, stratul ajungînd la cinci centimetri grosime. Suprafațe întinse din Turingia și munții Harz, în Republica Democrată Germană, se află și ele, de două zile, sub zăpadă. Ploi alternînd cu zăpadă au căzut, în noaptea de joi spre vineri, și în munții Karakonosze, din vestul Poloniei. Stratul de zăpadă a atins, aici, 8 centimetri, iar mercurul termometrelor a coborît la minus 7 grade.

Sărbătoarea R. D. P. a Yemenului

Poporul Republicii Democratice Populare a Yemenului sărbătorește la 14 octombrie, cea de-a zecea aniversare a începerii luptei armate de eliberare. Conducerea acestei revolte împotriva regimului colonial britanic fusese luată de Frontul Național de Eliberare, în care se reuniseră mai multe organizații progresiste și democratice însuflețite de idealul independenței naționale. După patru ani de luptă, la 30 noiembrie 1967, fostul protectorat britanic „Arabia de sud” se proclamă stat independent sub denumirea de Republica Populară a Yemenului de Sud — numele actual al țării o fost adoptat în 1969.

R. D. P. a Yemenului ocupă un teritoriu întins (500.000 km²) din sudul Peninsulei Arabice, pe coasta Golfului Aden, locuit de 1,5 milioane de locuitori. În 1839 au apărut aici, pentru prima dată, viitorii stăpîni, care aveau să transforme unica colonie Aden într-o bază maritimă militară apărătoare și să controleze drumul spre India. Mai tîrziu, Adenul a fost ales chiar ca sediu al Institutului Comandament al armatei britanice în Orientul Apropiat. La funcția strategică s-a adăugat, mai ales după deschiderea Canalului de Suez, cea economică — pe aici trecea drumul petrolului din regiunea Golfului Persic spre Europa. S-au construit rafinării, centrale electrice, fabrici de materiale de construcții, întreprinderi alimentare etc. — toate servind sau beneficiind de activitatea portuară intensă a Adenului. Protectoratul „Arabiei de Sud” nedispunînd de avantajele coloniei Aden, o rămasă, pînă la ora independenței, un tînut cu o pronunțată structură feudală, dominat de cițiva șeci aflați în slujba puterii coloniale.

După obținerea independenței, dar îndeosebi după luna iunie 1969, în R. D. P. a Yemenului are loc un proces de ample transformări economice și sociale, menit să pună bazele depășirii stării de înăpăiere moștenite de la colonizatori, să conducă la dezvoltarea economiei și consolidarea independenței țării. Printre aceste măsuri se numără reforma agrară, trecerea resurselor naturale ale țării în proprietatea statului, naționalizarea băncilor și a comerțului exterior, acțiuni vizînd dezvoltarea învățămîntului și a asistenței sanitare etc. Desigur, aceste transformări nu puteau să nu întîmpine rezistența fostilor stăpîni, a forțelor reacționare din țară.

Între România și R. D. P. a Yemenului s-au stabilit și se dezvoltă relații prietenești de stimă și colaborare pe baza respectării suveranității, egalității în drepturi și a interesului reciproc. Poporul și tineretul român, care măgăresc cu simpatie eforturile R. D. P. a Yemenului pentru transformări sociale, pentru dezvoltare și progres, urează poporului acestei țări noi succese în realizarea aspirațiilor sale.

BAZIL ȘTEFAN

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

● MURTAHDA SAIED ABDUL BAQI, membru al Consiliului Comandamentului Revoluției din Irak, ministrul afacerilor externe al acestei țări, a făcut o vizită în U.R.S.S., în vederea unor consultări. Murtahda Saied Abdul Baqi a fost primit de Nikolai Podgorni, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

● GVERNUL DE COALIȚIE NORVEGIAN al premierului Lars Korvald a demisionat vineri, lăsînd liderului Partidului Muncitoresc din Norvegia, Trygve Bratteli, posibilitatea de a forma un nou guvern. Astfel, la interval de un an, Trygve Bratteli revine șeful guvernului norvegian.

● ABASADA Republicii Socialiste România din Budapesta a organizat o expoziție documentară, prilejului de aniversarea a 300 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir. Expoziția cuprinde fotografii, manuscrise, ediții ale operelor lui Cantemir, precum și planșe care ilustrează opera și activitatea marelui cărturar și om politic român.

● La venisaj au participat oameni de cultură, șefi ai unor misiuni diplomatice acreditați la Budapesta, atașajii culturali, ziariști, studenți.

● TRATATIVE R.D.G.-R.F.G. ● LA BONN au continuat tratativele cu privire la asistența juridică între Republica Democrată Germană și Republica Federală Germană, informează agenția A.D.N. Părțile au convenit ca următoarea rundă de convorbiri să aibă loc la Berlin, la 5 decembrie.

● CONVORBIRILE S.A.L.T. ● LA GENEVA a avut loc, vineri, o nouă întrevvedere a delegațiilor participante la convorbirile sovieto-americane în problema limitării armamentelor strategice, relatează agenția T.A.S.S.